



ЗАТВЕРДЖЕНО  
Рішення Приймальної комісії  
Бердянського державного  
педагогічного університету  
25 травня 2024 року

**ПРОГРАМА  
фахового вступного випробування  
«Комплексний іспит за фахом підготовки»**

Освітній ступінь:	магістр
Основа вступу:	освітній ступінь бакалавр або магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст)
Спеціальність:	081 Право
Термін навчання:	1 рік 4 місяці

**Запоріжжя – 2024**

## **ЗМІСТ**

1. Пояснювальна записка	3
2. Зміст програми	4
3. Питання	25
4. Критерії оцінювання	27
5. Список рекомендованої літератури	28

## **1. Пояснювальна записка**

**Мета комплексного іспиту за фахом підготовки для вступу на здобуття ступеня магістра:** з'ясувати підготовленість вступника до здобуття вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальності 081 Право для формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу спеціальності.

**Форма фахового вступного іспиту** – Усний іспит.

Усний іспит – це теоретичні завдання, виконання яких дає можливість виявити підготовленість вступника до здобуття вищої освіти.

Загальна кількість завдань – 2.

**Формат проведення фахового вступного іспиту.**

Фаховий вступний іспит проводиться дистанційно з використанням платформи (програмне забезпечення) для проведення відеоконференцій Zoom/Google.

У встановлений розкладом час початку фахового вступного іспиту члени фахової атестаційної комісії розпочинають відеоконференцію, долучають до неї вступників, здійснюють автентифікацію вступників та інформують їх про правила проведення вступного іспиту та часові обмеження.

Автентифікації вступника передбачає:

– встановлення аудіо та візуального контакту зі вступником на платформі відеоконференцій;

– показ документа, що посвідчує особу (паспорт громадянина України у формі книжечки або картки, паспорт громадянина України для виїзду за кордон у тому числі Е-паспорт, Е-паспорт для виїзду за кордон, Е-документ).

На початку фахового вступного іспиту члени фахової атестаційної комісії рандомно задають 2 питання з переліку, поданому у програмі.

Вступник готує відповіді на питання і в режимі відеоконференції відповідає на них та на додаткові запитання членів фахової атестаційної комісії.

Члени фахової атестаційної комісії оцінюють відповіді вступників вищої освіти.

Результати фахового вступного іспиту оголошуються не пізніше наступного дня після його проведення шляхом розміщення відповідних відомостей на офіційному вебсайті Бердянського державного педагогічного університету [bdpu.org.ua](http://bdpu.org.ua) у вкладці ВСТУПНИКУ.

У разі повітряної тривоги під час складання фахового вступного іспиту, іспит призупиняється, учасники можуть пройти до укриття. Після віdboю повітряної тривоги, учасники можуть продовжити складання фахового вступного іспиту.

**Перелік дисциплін, що виносяться на комплексний іспит за фахом підготовки:**

1. Конституційне право України
2. Адміністративне право України. адміністративне судочинство в Україні
3. Цивільне право України
4. Цивільне процесуальне право України
5. Кримінальне право України
6. Кримінальне процесуальне право України

## **2. Зміст програми**

### **Конституційне право України**

#### **Конституційне право як основа національного права**

Принципи конституційного права. Людська гідність. Свобода. Рівність і захист від дискримінації. Народний суверенітет. Республіканізм. Система джерел конституційного права. Конституційні засади співвідношення національного та міжнародного права. Доктрина дружнього ставлення до міжнародного права.

#### **Юридична сила конституції**

Сутність конституції. Установча природа конституції. Юридичні властивості конституції. Верховенство конституції. Пряма дія конституційних норм. Стабільність конституції. Горизонтальний ефект конституції. Функції конституції. Реалізація конституції. Загальна характеристика Конституції України. Порядок ухвалення та внесення змін до Конституції України

#### **Конституціоналізм та конституційний лад України**

Сутність конституціоналізму. Конституційний лад України та його засади

Конституційні засади державного суверенітету України. Принцип територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів України. Незалежність України та процеси євроатлантичної і європейської інтеграції. Обмеження влади правом як засада конституційного ладу України. Конституційний принцип поділу державної влади. Система стримувань і противаг. Принцип верховенства права в системі засад конституційного ладу України. Основні елементи верховенства права.

#### **Україна як демократична республіка: конституційні засади**

Сутність демократії. Пряма (безпосередня) та представницька демократія. Поняття, конституційно-правова регламентація та види референдумів в Україні. Всеукраїнський референдум за народною ініціативою. Виборче право. Пасивне і активне виборче право, виборчі цензи. Принципи виборчого права. Основні виборчі системи. Особливості виборів Президента України. Особливості виборів народних депутатів України. Особливості місцевих виборів. Принцип республіканізму у структурі конституційного ладу України. Демократична підзвітність та підконтрольність публічної влади. Форми участі народу в управлінні державними справами. Сутність місцевого самоврядування. Конституційні гарантії місцевого самоврядування в Україні. Організаційно - правова та фінансово-економічна самостійність місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування в Україні. Загальна характеристика конституційного статусу органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Предмет відання територіальної громади. Комpetенція органів місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування в містах зі спеціальним статусом.

#### **Унітарність Української держави в системі засад конституційного ладу**

Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України. Поняття, система та принципи державно-територіального устрою України. Конституційний статус Автономної Республіки Крим у складі України як унітарної держави. Порядок ухвалення та внесення змін до Конституції Автономної Республіки Крим. Конституційний статус органів влади

Автономної Республіки Крим. Предмет відання та повноваження органів влади Автономної Республіки Крим. Особливості юридичного статусу тимчасово окупованих територій України.

### **Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери в Україні**

Конституційний статус української мови як державної. Правовий статус мов національних меншин та корінних народів. Особливості конституційного статусу національних меншин та корінних народів в Україні. Поняття національно-культурної автономії. Конституція України та громадянське суспільство. Конституційний принцип багатоманітності. Засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні: юридичні механізми. Доктрина "демократії, здатної себе захистити". Поняття та основні види громадських об'єднань. Принципи створення та діяльності громадських об'єднань в Україні. Конституційний статус політичних партій. Порядок створення політичних партій. Принципи діяльності політичних партій. Заборона політичних партій в Україні. Держава і церква в Україні. Відділення церкви від держави. Принцип світської держави.

### **Конституційний статус особи в Україні**

Принципи конституційного статусу особи. Природа прав і свобод людини. Сутність прав і свобод людини. Негативні та позитивні обов'язки держави у сфері гарантування прав людини згідно з Конституцією України. Зміст та обсяг захисту особистих свобод: право на свободу думки й слова, право на доступ до публічної інформації, захист персональних даних, свобода совісті, свобода пересування. Критерії обмеження прав. Політичні права та участь громадян у вирішенні питань суспільного значення. Свобода мирних зібрань, свобода об'єднань: обсяг захисту та критерії обмеження. Рівність доступу громадян до публічної служби. Економічні права: обсяг захисту та критерії обмеження. Право власності, заборона свавільного вилучення власності. Право на свободу підприємницької діяльності, обмеження монополізму і захист конкуренції. Право на працю та на гідну оплату праці. Соціальні права: зміст та гарантії. Право на соціальне забезпечення, право на охорону здоров'я, право на освіту. Конституційні обмеження у здійсненні конституційних прав та свобод людини в Україні. Критерії легітимності обмеження прав людини: трискладовий тест, значення принципу пропорційності. Особливі юридичні стани згідно з Конституцією України, умови і порядок введення та припинення дії. Особливості юридичного захисту прав внутрішньо переміщених осіб. Загальна характеристика конституційних обов'язків людини та громадянина в Україні. Поняття та принципи громадянства України. Набуття громадянства України: підстави та умови. Обставини, що виключають прийняття до громадянства України. Припинення громадянства України. Конституційний статус іноземців та осіб без громадянства. Особливості конституційного статусу біженця.

### **Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика**

Конституційна природа парламенту. Верховна Рада України як парламент: виборний, представницький, колегіальний, періодично-змінний, законодавчий орган. Функції Верховної Ради України: представницька, законодавча, контрольна. Роль парламенту у внесенні змін до Конституції України. Роль

парламенту в формуванні інших органів державної влади. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Комітети, тимчасові слідчі та тимчасові спеціальні комісії парламенту. Повноважність та кворум у засіданнях Верховної Ради України. Предмет відання та повноваження Верховної Ради України. Предметна сфера закону. Парламентські процедури: установча, законодавча, процедури здійснення парламентського контролю. Політичне структурування Верховної Ради України. Парламентська фракція. Коаліція депутатських фракцій. Парламентські процедури: установча, законодавча, процедури здійснення парламентського контролю. Конституційний статус спеціалізованих органів парламентського контролю - Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати. Конституційний статус народного депутата України та юридичні гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень народного депутата України. Права народного депутата України.

### **Конституційний статус Президента України**

Президент України як глава держави. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади.

Представницький мандат Президента України. Порядок обрання та вимоги до кандидата на пост Президента України. Порядок вступу на пост Президента України. Недоторканність Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України. Процедура усунення Президента України з поста у порядку імпічменту. Повноваження Президента України. Акти Президента України. Контрасигнація актів Президента України. Конституційний статус Ради національної безпеки та оборони України. Роль Ради національної безпеки та оборони України у забезпеченні захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України.

### **Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика**

Місце виконавчої влади в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Порядок формування і склад Кабінету Міністрів України. Демократична підзвітність і підконтрольність Кабінету Міністрів України. Солідарна відповідальність уряду та відповідальність міністрів. Предмет відання та повноваження Кабінету Міністрів України. Акти Кабінету Міністрів України.

### **Судова влада в Україні**

Конституційні засади правосуддя. Система судів. Засади спеціалізації у системі судів. Конституційний статус судді. Гарантії незалежності суддів. Підстави та порядок припинення повноважень суддів і звільнення суддів. Конституційний статус Вищої ради правосуддя. Органи суддівського самоврядування. Конституційний статус прокуратури. Роль адвокатури в системі юридичного захисту прав людини.

### **Правовий захист Конституції**

Правовий захист Конституції: особливості української моделі. Поняття, види та моделі конституційного контролю. Предмет відання та повноваження Конституційного Суду України. Самообмеження юрисдикції Конституційного Суду України та доктрина політичного питання. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності

Конституційного Суду України. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційна скарга: поняття, критерії прийнятності, особливості розгляду. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Учасники конституційного провадження. Поняття та юридична природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок ухвалення та виконання актів Конституційного Суду України. Особливості юридичної сили рішень Конституційного Суду України з конституційних скарг.

## **Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні**

### **Адміністративне право як галузь публічного права**

Предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від інших галузей права. Система адміністративного права (загальне і особливе адміністративне право; інститути адміністративного права). Джерела адміністративного права. Принципи в адміністративному праві

### **Суб'єкти адміністративного права**

Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування. Правовий статус і система органів виконавчої влади. Правовий статус і види суб'єктів місцевого самоврядування. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, право на доступ до публічної інформації). Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права. Засади правового статусу окремих видів неурядових організацій.

### **Інструменти публічного адміністрування**

Сутність та види інструментів публічного адміністрування. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та умови застосування.

### **Адміністративна процедура. Адміністративні послуги**

Сутність та види адміністративної процедури. Принципи адміністративної процедури. Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури, їх зміст. Поняття, ознаки, види адміністративних послуг. Суб'єкти відносин надання адміністративних послуг. Порядок надання адміністративних послуг.

### **Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування**

Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Адміністративне оскарження. Інші інструменти захисту прав особи (перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи; захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування; відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування; адміністративна юстиція).

### **Службове право**

Правове регулювання публічної служби. Види публічної служби. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби. Правовий статус державного службовця. Правовий статус

службовця в органі місцевого самоврядування. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.

### **Адміністративне деліктне право**

Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповіальність. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповіальності. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі. Заходи адміністративної відповіальності. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Провадження в справі про адміністративний проступок. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

### **Адміністративне судочинство в Україні**

Загальні положення адміністративного судочинства: завдання адміністративного судочинства; критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування; принципи адміністративного судочинства; правила предметної, інстанційної та територіальної юрисдикції, наслідки їх недотримання (порушення); склад суду, відводи; учасники адміністративної справи, їх представники, інші учасники судового процесу; докази та доказування. Звернення до адміністративного суду. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрошеноого позовного провадження. Особливості розгляду типових та зразкових справ. Судові рішення в адміністративних справах. Звернення судового рішення до виконання. Судовий контроль за виконанням судового рішення. Перегляд судового рішення в адміністративній справі.

## **Цивільне право України**

### **Цивільне право в системі права України**

Поняття та предмет цивільного права як галузі права. Принципи цивільного права. Система цивільного права

### **Джерела цивільного права України**

Цивільне законодавство України: поняття та структура. Договір як джерело цивільного права. Акти цивільного законодавства й договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту. Міжнародні договори як джерела цивільного права.

### **Цивільні правовідносини**

Поняття та елементи цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

### **Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин**

Поняття фізичної особи. Цивільна правозадатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Визнання фізичної особи зниклою безвісти.

Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування над фізичною особою.

### **Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин**

Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Правосуб'ектність юридичної особи та порядок її реалізації. Припинення юридичної особи. Підприємницькі товариства: поняття та види. Непідприємницькі товариства: поняття та види.

### **Об'єкти цивільних прав**

Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Щінні папери як об'єкти цивільних прав. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

### **Правочини**

Поняття та види правочинів. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Загальні правові наслідки недійсності правочину. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину. Правові наслідки вчинення недійсних правочинів.

### **Представництво в цивільному праві**

Поняття та підстави представництва. Повноваження представника. Правові наслідки вчинення правочинів з перевищением повноважень представником. Види представництва. Довіреність: поняття, види, форма. Припинення представництва за довіреністю.

### **Сроки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.**

Поняття та види строків і термінів у цивільному праві. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення та переривання перебігу позовної давності. Наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється

### **Особисті немайнові права фізичної особи**

Поняття та зміст особистого немайнового права. Види особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав

### **Право власності. Загальні положення.**

Поняття та зміст права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна

### **Набуття та припинення права власності**

Підстави набуття права власності: загальна характеристика. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва; на перероблену річ; за договором; на безхазайну річ; на знахідку; на бездоглядну домашню тварину; на скарб; за набувальною давністю. Підстави припинення права власності: загальна характеристика. Відмова від права власності.

Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Реквізіція. Конфіскація.

### **Право спільної власності**

Поняття і види права спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності. Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності

### **Захист права власності**

Засади захисту права власності. Віндикаційний позов. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності

### **Речові права на чуже майно**

Загальна характеристика речових прав на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном (сервітут). Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітезис). Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).

### **Право інтелектуальної власності: загальні положення**

Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) та зміст права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності.

### **Авторське право та суміжні права**

Поняття та об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права інтелектуальної власності на твір, строки їх чинності. Випадки правомірного використання твору без згоди автора. Поняття та об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав, строки їх чинності. Захист авторського і суміжних прав.

### **Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок**

Поняття та ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Строк їх чинності. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

### **Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку**

#### **Загальні положення про зобов'язання**

Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні. Виконання зобов'язання. Забезпечення виконання зобов'язання. Загальні положення про забезпечення

виконання зобов'язання. Неустойка. Правові наслідки сплати (передання) неустойки. Порука. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого порукою. Гарантія. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Завдаток. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Застава: поняття, предмет, види, підстави виникнення і припинення. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Притримання. Довірча власність: поняття, об'єкт, підстави виникнення і припинення.

### **Припинення зобов'язання**

Припинення зобов'язання виконанням. Припинення зобов'язання неможливістю його виконання. Припинення зобов'язання переданням відступного. Припинення зобов'язання зарахуванням. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Припинення зобов'язання поєднанням боржника і кредитора в одній особі. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи, ліквідацією юридичної особи.

### **Порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність.**

Поняття порушення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Поняття та ознаки цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності. Форми цивільно-правової відповідальності. Умови цивільно-правової відповідальності. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

### **Загальні положення про договір**

Поняття та види договору. Свобода договору та її межі. Зміст договору. Укладення договору. Зміна або розірвання договору

### **Договір купівлі-продажу: загальні положення**

Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу, його види. Сторони договору купівлі-продажу, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна товару.

### **Окремі види договору купівлі-продажу**

Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір міни (бартеру).

### **Договір дарування**

Поняття та юридична характеристика договору дарування, його види. Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки. Предмет договору дарування. Прийняття дарунка. Розірвання договору дарування. Договір про пожертву.

### **Договори ренти та довічного утримання (догляду)**

Поняття та юридична характеристика договору ренти. Сторони договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма і розмір ренти, строк її виплати. Розірвання договору ренти. Поняття та юридична характеристика договору довічного утримання (догляду). Сторони договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

### **Договір найму (оренди)**

Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди), їхні права та обов'язки. Істотні умови договору найму

(оренди). Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди). Припинення договору найму (оренди).

#### **Окремі види договору найму (оренди)**

Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу.

#### **Договір найму (оренди) житла**

Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди) житла. Сторони договору найму (оренди) житла, їхні права та обов'язки. Особи, які постійно проживають із наймачем. Тимчасові мешканці. Істотні умови договору найму (оренди) житла. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла. Розірвання договору найму (оренди) житла.

#### **Договір позички**

Поняття та юридична характеристика договору позички. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки. Розірвання договору позички.

#### **Договір підряду**

Поняття та юридична характеристика договору підряду, його види. Сторони договору підряду, їхні права та обов'язки. Генеральний підрядник і субпідрядник. Істотні умови договору підряду. Предмет договору підряду. Ціна роботи. Строк виконання роботи.

#### **Окремі види договору підряду**

Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

#### **Договір про надання послуг: загальні положення**

Поняття та юридична характеристика договору про надання послуг. Виконання договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.

#### **Договори в сфері надання транспортних послуг**

Поняття та юридична характеристика договору перевезення вантажу. Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору перевезення пасажира та багажу. Сторони договору перевезення пасажира та багажу, їхні права та обов'язки. Договір чартеру (фрахтування). Договір транспортного експедирання

#### **Договір зберігання**

Поняття та юридична характеристика договору зберігання, його види. Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання. Договір охорони.

#### **Договір страхування**

Поняття та юридична характеристика договору страхування. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору страхування. Відмова від здійснення страхової виплати. Припинення договору страхування.

#### **Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном.**

Поняття та юридична характеристика договору доручення. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки. Припинення договору доручення. Поняття та юридична характеристика договору комісії. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Припинення договору управління майном

### **Договір позики. Кредитний договір.**

Поняття та юридична характеристика договору позики. Сторони договору позики, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика кредитного договору. Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки. Проценти за кредитним договором.

### **Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка.**

Поняття та юридична характеристика договору банківського вкладу (депозиту). Сторони договору банківського вкладу (депозиту), їхні права та обов'язки. Проценти на банківський вклад. Поняття та юридична характеристика договору банківського рахунка. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки. Розірвання договору банківського рахунка.

### **Договір факторингу**

Поняття та юридична характеристика договору факторингу. Предмет договору факторингу. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки.

### **Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності**

Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, їх види. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії.

### **Договір про спільну діяльність**

Загальна характеристика договору про спільну діяльність. Договір простого товариства.

### **Недоговірні зобов'язання**

Поняття та види недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Підстави відповідальності з завдану моральну шкоду. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Врахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди. Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою у разі здійснення нею права на самозахист та в стані крайньої необхідності. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім

працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними фізичними особами, фізичними особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та фізичними особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

### **Загальні положення про спадкування**

Поняття спадкування. Підстави спадкування. Спадщина, її склад. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Поняття заповіту. Види заповітів. Право на заповіт. Право на обов'язкову частку в спадщині. Зміст заповіту. Заповіdalnyi vіdkaz. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Черговість спадкування за законом. Спадкування за правом представлення.

### **Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.**

Прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія). Відумерлість спадщини. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.

### **Спадковий договір**

Поняття спадкового договору. Сторони у спадковому договорі. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору.

## **Цивільне процесуальне право України**

### **Загальні положення цивільного процесуального права**

Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права. Система цивільного процесуального права. Цивільне процесуальне законодавство. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства.

### **Принципи цивільного судочинства**

Поняття та система принципів цивільного судочинства. Характеристика окремих принципів цивільного судочинства: верховенство права та законодавство, відповідно до якого суд вирішує справи; гласність судового процесу; відкритість інформації щодо справи; змагальність сторін; диспозитивність цивільного судочинства; пропорційність у цивільному судочинстві; забезпечення права на перегляд справи та оскарження судового рішення; обов'язковість судових рішень.

## **Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин**

Визначення складу суду. Склад суду. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Порядок вирішення заявленого відводу (самовідводу). Наслідки відводу суду (судді).

### **Учасники справи**

Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Цивільна процесуальна правозадатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Сторони в цивільному процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасть. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Процесуальне правонаступництво. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

### **Представники**

Поняття й види представництва в цивільному процесі. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.

### **Інші учасники судового процесу**

Склад інших учасників судового процесу. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу.

### **Цивільна юрисдикція**

Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність).

### **Докази та доказування**

Поняття доказів. Належність, допустимість, достовірність, достатність доказів. Засоби доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків. Обов'язок доказування та подання доказів. Витребування доказів. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів.

### **Процесуальні строки**

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

### **Судові виклики і повідомлення**

Поняття та види судових повісток. Порядок вручення судових повісток.

### **Судові витрати**

Поняття та види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами.

### **Заходи процесуального примусу**

Поняття та види заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу

### **Позовне провадження**

Поняття позову. Види позовів. Підстави для забезпечення позову. Види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову. Залишення позової заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження. Захист відповідача від пред'явлених позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Завдання та строки розгляду справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Зупинення та закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Поняття та види судових рішень. Законність і обґрунтованість судового рішення. Порядок ухвалення судових рішень. Проголошення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи

### **Наказне провадження**

Судовий наказ. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу. Підстави для відмови у видачі судового наказу. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

### **Окреме провадження**

Поняття та сутність окремого провадження. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

### **Перегляд судових рішень**

Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

**Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень.**

Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання. Відстрочення і розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу і порядку виконання. Зупинення виконання судового рішення. Поворот

виконання рішення, постанови. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

### **Відновлення втраченого судового провадження**

Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

### **Визнання та виконання рішень іноземних судів. Судові доручення про надання правової допомоги.**

Умови визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Розгляд клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, підстави для відмови у його задоволенні. Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню, його розгляд. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

## **Кримінальне право України**

### **Загальні засади кримінального права України**

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями. Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві). Принцип nullum crimen sine lege та його реалізація в кримінальному праві України. Джерела кримінального права. Система джерел сучасного кримінального права України. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (далі - КК України) як основне джерело кримінального права України. Особливості нормативних приписів Загальної та Особливої частин КК України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи. Особливості набрання та втрати чинності законом України про кримінальну відповідальність. Визначення часу вчинення кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення часу вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень (триваючих та продовжуваних, тих, які вчиняються (можуть вчинятися) кількома діяннями, з матеріальним складом). Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Особливості та межі зворотної дії у часі окремих різновидів законів України про кримінальну відповідальність. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний). Місце вчинення кримінального правопорушення. Особливості визначення місця вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень за КК України.

**Поняття, ознаки та види (за ступенем тяжкості) кримінальних правопорушень за кримінальним правом України. Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України.**

**Об'єкт кримінального правопорушення.** Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його ознаки. Поняття, ознаки та основні різновиди потерпілого від кримінального правопорушення. Поняття та ознаки предмета кримінального правопорушення.

### **Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення**

Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх юридичне значення. Суспільно небезпечне діяння. Поняття та форми суспільно небезпечної діяння. Особливості відображення діяння в статтях Особливої частини КК України. Дія як активна форма суспільно небезпечної діяння. Бездіяльність як пасивна форма суспільно небезпечної діяння. Особливості бездіяльності та їх вплив на кримінальну відповідальність особи. Юридичне значення непереборної сили, фізичного або психічного примусу за КК України. Суспільно небезпечні наслідки. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Види суспільно небезпечних наслідків за КК України. Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Поняття причинного зв'язку. Особливості змісту причинного зв'язку в кримінальному праві. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення.

### **Суб'єкт кримінального правопорушення**

Поняття, ознаки та види суб'єкта кримінального правопорушення. Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Особливості встановлення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності. Поняття та критерії неосудності. Юридичне значення неосудності. Поняття та критерії обмеженої осудності. Юридичне значення обмеженої осудності. Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Види стану сп'яніння, передбачені КК України. Юридичне значення вчинення кримінального правопорушення в стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

### **Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення**

Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина та її форми. Пряний умисел. Непряний умисел. Відмінність прямого від непрямого умислу. Визначений та невизначений умисел. Кримінально протиправна самовпевненість. Відмінність кримінально протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінально протиправна недбалість. Казус (випадок): поняття, значення, відмінність від кримінально протиправної недбалості. Складна (подвійна, змішана) вина. Особливості змісту складної (подвійної, змішаної) вини у складах кримінальних правопорушень, передбачених КК України. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив вчинення. Мета вчинення. Емоційний стан особи. Помилка та її юридичне значення. Поняття та види помилки у кримінальному праві. Юридична помилка, її основні різновиди та значення. Фактична помилка, її основні різновиди та значення.

### **Стадії кримінального правопорушення**

Поняття, ознаки та види стадій кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів

кrimінального правопорушення. Відмінність готування від виявлення наміру вчинити кrimінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кrimінального правопорушення. Замах на кrimінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кrimінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кrimінальне правопорушення. Добровільна відмова від доведення кrimінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каєття.

### **Співучасть у кrimінальному правопорушенні за КК України**

Поняття та ознаки співучасті у кrimінальному правопорушенні за КК України. Види співучасників кrimінального правопорушення за КК України. Виконавець (співвиконавець). Організатор. Підбурювач. Пособник. Okремі форми співучасті у кrimінальному правопорушенні, передбачені в Загальній частині КК України. Вчинення кrimінального правопорушення групою осіб. Вчинення кrimінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кrimінального правопорушення організованою групою. Вчинення кrimінального правопорушення злочинною організацією. Підстава (підстави) та межі кrimінальної відповідальності співучасників кrimінального правопорушення. Особливості підстави (підстав) кrimінальної відповідальності співучасників кrimінального правопорушення. Особливості та межі кrimінальної відповідальності окремих видів співучасників кrimінального правопорушення, передбачені КК України. Особливості та межі кrimінальної відповідальності учасників організованої групи чи злочинної організації, передбачені КК України. Спеціальні питання кrimінальної відповідальності співучасників кrimінального правопорушення, передбачені КК України. Добровільна відмова співучасників. Особливості добровільної відмови окремих видів співучасників, передбачені КК України. Кrimінально-правова оцінка діянь окремих співучасників за наявності добровільної відмови.

### **Причетність до кrimінального правопорушення**

Поняття причетності до кrimінального правопорушення. Відмінність причетності до кrimінального правопорушення від співучасті у кrimінальному правопорушенні. Особливості регламентації відповідальності за причетність до кrimінального правопорушення в кrimінальному праві України. Formи (види) причетності до кrimінального правопорушення. Заздалегідь не обіцяне приховування кrimінального правопорушення : поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кrimінальному праві. Заздалегідь не обіцяне придбання або збут майна, завідомо здобутого кrimінально противравним шляхом. Неповідомлення про кrimінальне правопорушення: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кrimінальному праві. Потурання кrimінальному правопорушенню: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кrimінальному праві.

### **Множинність кrimінальних правопорушень**

Поняття множинності кrimінальних правопорушень. Юридичні ознаки множинності. Основні форми множинності, передбачені КК України. Одиничне кrimінальне правопорушення як елемент множинності кrimінальних правопорушень. Поняття та основні різновиди одиничних кrimінальних правопорушень. Продовжуване кrimінальне правопорушення. Триваюче

кrimінальне правопорушення. Кrimінальне правопорушення, склад якого передбачає альтернативні діяння. Складне (складене) кrimінальне правопорушення. Сукупність кrimінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види сукупності кrimінальних правопорушень. Okремі прояви множинності кrimінальних правопорушень, що віднесені до їх сукупності теорією кrimінального права та вітчизняною правозастосовною практикою. Відмінність сукупності кrimінальних правопорушень від конкуренції норм у кrimінальному праві. Особливості кваліфікації сукупності кrimінальних правопорушень. Повторність кrimінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види повторності кrimінальних правопорушень за КК України. Відмінність повторності кrimінальних правопорушень від продовжуваного кrimінального правопорушення.

### **Особливості кваліфікації повторності кrimінальних правопорушень.**

Рецидив кrimінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види рецидиву кrimінальних правопорушень за КК України. Співвідношення рецидиву і повторності кrimінальних правопорушень. Особливості кваліфікації рецидиву кrimінальних правопорушень. Обставини, що виключають кrimінальну протиправність діяння. Поняття обставин, що виключають кrimінальну протиправність діяння. Систематизація (класифікація) обставин, що виключають кrimінальну протиправність діяння, в теорії кrimінального права. Характеристика окремих обставин, що виключають кrimінальну протиправність діяння, передбачених КК України. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кrimінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кrimінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації.

### **Заходи кrimінально-правового характеру: загальні положення**

Поняття заходів кrimінально-правового характеру.

Систематизація заходів кrimінально-правового характеру в теорії кrimінального права. Особливості регламентації заходів кrimінально-правового характеру у КК України.

Заходи кrimінально-правового характеру в межах кrimінальної відповідальності особи. Заходи кrimінально-правового характеру поза межами кrimінальної відповідальності особи. Заходи кrimінально-правового характеру, які можуть поєднуватись із кrimінальною відповідальністю особи або застосовуватись самостійно.

### **Звільнення від кrimінальної відповідальності**

Поняття звільнення від кrimінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кrimінальної відповідальності від її виключення. Особливості регламентації звільнення від кrimінальної відповідальності в кrimінальному праві України. Особливості звільнення від кrimінальної відповідальності за діяння, що містять ознаки корупційних кrimінальних правопорушень . Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від кrimінальної відповідальності в теорії кrimінального права. Характеристика окремих різновидів звільнення від кrimінальної відповідальності, передбачених КК

України. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

### **Покарання та його види.**

Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру. Система видів покарань. Основні характеристики системи видів покарань за КК України. Види покарань, передбачені КК України. Характеристика окремих видів покарань за КК України. Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, які можуть призначатись і як основні, і як додаткові. Особливості призначення основних та додаткових покарань.

### **Призначення покарання**

Загальні засади призначення покарання. Поняття загальних зasad призначення покарання. Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Характеристика окремих загальних засад призначення покарання за КК України. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади (правила) призначення покарання за КК України. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та кримінальне правопорушення, вчинене у співучасти. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Особливості призначення покарання неповнолітнім.

### **Звільнення від покарання та його відбування**

Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та його відбування від звільнення від кримінальної відповідальності. Різновиди звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення . Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування в теорії кримінального права. Характеристика окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування, передбачених КК України. Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей

віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію. Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування. Особливості звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

### **Судимість**

Поняття та ознаки судимості.

Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості в правовій системі України. Особи, які відповідно до КК України визнаються такими, що не мають судимості. Погашення судимості за КК України. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх

### **Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру**

Примусові заходи медичного характеру за КК України. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування за КК України. Поняття примусового лікування. Підстави та умови застосування примусового лікування. Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру. Примусові заходи виховного характеру за КК України. Умови та підстави застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Види примусових заходів виховного характеру.

### **Спеціальна конфіскація**

Поняття та юридична природа спеціальної конфіскації як окремого заходу в кримінальному праві. Відмінність спеціальної конфіскації від конфіскації майна як виду покарання. Підстави застосування спеціальної конфіскації за КК України. Майно, яке відповідно до КК України підлягає спеціальній конфіскації.

### **Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб**

Поняття та юридична природа заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Особливості заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб за КК України. Підстави застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за КК України. Юридичні особи, до яких відповідно до КК України застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру за КК України. Види заходів кримінально-правового характеру, які застосовуються до юридичних осіб. Особливості застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб, передбачені КК України.

## **Кримінальне процесуальне право України Загальні положення кримінального процесуального права**

Кримінальне процесуальне законодавство: поняття та система. Джерела кримінального процесуального права. Поняття та завдання кримінального провадження. Кримінальні процесуальні функції: поняття та види.

### **Засади кримінального провадження**

#### **Суд та інші учасники кримінального провадження**

Суд у кримінальному провадженні: склад суду; юридичний статус судді, слідчого судді, присяжного. Законний склад суду. Підсудність в кримінальному провадженні. Учасники кримінального провадження: поняття й класифікація. Сторона обвинувачення. Сторона захисту. Потерпілий та його представник. Інші учасники кримінального провадження. Відводи та порядок їх вирішення. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

### **Докази та доказування в кримінальному провадженні**

Поняття доказів та їх класифікація. Види процесуальних джерел доказів. Поняття доказування та його структура. Предмет, межі та суб'єкти доказування.

### **Процесуальні документи, строки та витрати**

Поняття та види процесуальних документів. Поняття та порядок обчислення процесуальних строків. Види процесуальних витрат та їх розподіл.

### **Заходи забезпечення кримінального провадження**

Мета та види заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Підстави та порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Мета й підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Види запобіжних заходів. Порядок застосування запобіжних заходів. Порядок продовження строку застосування запобіжного заходу, зміни та скасування запобіжних заходів.

### **Досудове розслідування**

Поняття та форми досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування: початок досудового розслідування; поняття та види підслідності; строки досудового розслідування та порядок їх продовження; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування; розгляд клопотань під час досудового розслідування. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень

### **Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії**

Поняття слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та їх система. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Види слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення.

### **Повідомлення про підозру**

Випадки повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.

### **Зупинення та закінчення досудового розслідування**

Підстави та порядок зупинення досудового розслідування. Відновлення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування.

## **Судове провадження у першій інстанції.**

Підготовче провадження. Загальні положення судового розгляду. Межі судового розгляду. Процедура судового розгляду. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

### **Судові рішення**

Види судових рішень та вимоги до них. Порядок ухвалення та проголошення судових рішень. Окрема думка судді.

### **Провадження в суді апеляційної інстанції**

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження, процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. Форма та зміст апеляційної скарги. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова у відкритті провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна та доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

### **Провадження з виконання судових рішень**

Набрання законної сили судовим рішенням та його наслідки. Питання, які вирішуються судом під час та після виконання вироків, порядок їх вирішення. Провадження в суді касаційної інстанції. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Право на касаційне оскарження, процесуальний порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення. Межі перегляду судом касаційної інстанції.

### **Касаційний розгляд.**

Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Судові рішення суду касаційної інстанції.

### **Особливі порядки кримінального провадження**

Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

### **3. Питання**

4. Конституційне право як основа національного права.
5. Юридична сила конституції.
6. Конституціоналізм та конституційний лад України.
7. Україна як демократична республіка: конституційні засади.
8. Унітарність Української держави в системі засад конституційного ладу.
9. Конституційний статус особи в Україні.
10. Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика.
11. Конституційний статус Президента України.
12. Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика.
13. Судова влада в Україні.
14. Адміністративне право України як галузь права, його предмет.
15. Поняття, основні риси та види адміністративно-правових відносин.
16. Суб'єкти адміністративного права.
17. Адміністративне правопорушення, його поняття та склад.
18. Поняття й основні риси адміністративної відповідальності.
19. Суб'єкти адміністративних правопорушень. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб.
20. Цілі адміністративних стягнень, їх види.
21. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
22. Правочини у цивільному праві.
23. Право власності.
24. Право інтелектуальної власності.
25. Загальні положення про зобов'язання.
26. Договір купівлі-продажу, договір найму (оренди), договір підряду, договір позики.
27. Спадкування за заповітом.
28. Спадкування за законом.
29. Принципи (основні засади) цивільного судочинства.
30. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.
31. Учасники судового процесу у цивільних справах: учасники справи, представники, інші учасники судового процесу.
32. Докази та доказування у цивільному процесі.
33. Позовне провадження.
34. Наказне провадження. Окрімє провадження
35. Перегляд судових рішень з цивільних справ в апеляційному, касаційному порядках.
36. Джерела кримінального законодавства України.
37. Поняття та основні ознаки кримінального правопорушення.
38. Малозначність діяння в чинному Кримінальному кодексі.
39. Поняття та ознаки складу кримінального правопорушення.
40. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення
41. Суб'єкт кримінального правопорушення.
42. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення.

43. Звільнення від кримінальної відповідальності.
44. Поняття та загальні засади призначення кримінального покарання.
45. Поняття та види заходів кримінально-правового характеру.
46. Суд та інші учасники кримінального провадження.
47. Докази та доказування в кримінальному провадженні.
48. Поняття доказів та доказування в кримінальному провадженні.
49. Повідомлення про підозру: кримінально-процесуальний зміст.
50. Порядок здійснення досудового розслідування.
51. Обвинувальний акт та пред'явлення обвинувачення.
52. Характеристика судового провадження у першій інстанції.
53. Поняття та юридичний зміст судового рішення.
54. Провадження у суді апеляційної інстанції.
55. Провадження у суді апеляційної інстанції.

#### **4. Критерії оцінювання**

Фаховий вступний іспит для осіб, які претендують на зарахування за ступенем магістра, оцінюється за 200-балльною шкалою :

- 190-200 балів – вступник виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, знаходить та опрацьовувати необхідний матеріал, використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументувати відповіді, самостійно розкривати власні обдарування і нахили;
- 180-189 балів – вступник вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- 160-179 балів – вступник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- 140-159 балів – вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; виправляє помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 120-139 балів – вступник володіє теоретичним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей вступника відповідає мінімальним критеріям);
- 100-119 балів – вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину теоретичного матеріалу (до 20 %);
- 0-99 балів – вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

До участі у конкурсному відборі не допускається вступник, який продемонстрував незнання значної частини програмного матеріалу, допускав суттєві помилки при визначенні понять і отримав 0-99 балів.

## **5. Список рекомендованої літератури**

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України від 04.07.2013 р. // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 20-21. 96 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13-14. Ст. 214.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
6. Сімейний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 21-22, ст.135)
7. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року // Відомості Верховної Ради. 1991. № 38. Ст. 502.
8. Господарський процесуальний кодекс України № 1798-XII від 06.11.1991 // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 6. Ст. 56.
9. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
10. Закон України «Про судовий збір» № 3674-VI від 08.07.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2012– № 59. Ст. 110.
11. Закон України «Про виконавче провадження» № 1404-VIII від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст. 5.
12. Закон України «Про третейські суди» № 1701-IV від 11.05.2004 // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 1374.
13. Закон України «Про міжнародні договори України» № 1906-IV від 29.06.2004 // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540.
14. Закон України «Про авторське право і суміжні права» в редакції від 11 липня 2001 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
15. Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» від 15.05.2018 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>
16. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014}. Глава 9 (Інтелектуальна власність). URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text)
17. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 20.01.2018 року. За заг. ред. Короєда С.О. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 400 с.
18. Дайджест судової практики Верховного Суду у справах зі спорів, щовиникають з трудових відносин. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 17.01.2018 по 02.01.2020 / Київ, 2020. 284 стор.
19. Декларація прав національностей України від 01 листопада 1991 року // Відомості Верховної Ради. 1991. № 53. Ст. 799.
20. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. // Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст. 429.
21. Постанови пленумів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України: господарські справи : офіц. текст / упоряд.: С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2015. 516 с.
22. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX // Відомості Верховної Ради України. 2022. № 31 ст.40.
23. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О.

- Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
24. Адміністративне право України (загальна частина): навчальний посібник / О. І. Остапенко, М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Л. С. Гулак., Н. Я. Отчак, Л. О. Остапенко. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2019. 504 с.
25. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник, за ред. проф. В.В. Галунька. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.
26. Адміністративне право України: Підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дьяченко та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
27. Васильєв С.В., Васильєва І.Г. Переговори як альтернативний спосіб вирішення цивільних спорів: питання теорії. *Цивілістична процесуальна думка*. 2016. №2. С. 26-30.
28. Демків Р.Я. Медіація як сучасний спосіб вирішення спорів у цивільному процесі України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. №1. С. 58-60.
29. Данилевська Ю.О. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: проблеми кримінально-правової кваліфікації : практ. пос. / Ю.О. Данилевська, Д.В. Каменський; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 288 с. Бібліогр. : С. 213. 226.
30. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За ред.. М.І. Хавронюка. Київ : Вайте, 2014. 944 с.
31. Дудорова К. Деякі аспекти цивільно-правового захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі Інтернет // «Азовські правові читання»: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Бердянськ, 17-18 травня 2019 р. Бердянськ: ТОВ «Модем-1». 2019. С. 56-60.
32. Дзера О. В. Сімейне право України. Підручник. Юрінком інтер. 2016. 520 с.
33. Злочини проти довкілля: кримінально-правова характеристика : [практ. пос.] / О.О. Дудоров, Д.В. Каменський, В.М. Комарницький, Р.О. Мовчан / за ред.. О.О. Дудорова ; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. 616 с. Бібліогр : С. 551-608.
34. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. Київ: Вайте, 2021. 528 с.
35. Конституційне право України : підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
36. Кримінальне право України. Загальна частина: конспект лекцій / А.А. Вознюк. Київ : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
37. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 1. Луганськ: видавництво «Елтон -2», 2012. 780 с.
38. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 2. Луганськ: видавництво «Елтон -2», 2012. 704 с.
39. Кузнецов В. В. Кримінальне право України : [посіб. для підготов. до іспитів] / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко; За заг. ред. д.ю.н. О. М. Джужи. 4-е вид., доповн. та пероб. Київ : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2009. 304 с.
40. Лакей І. А. Аліментне зобов'язання на утримання дитини як вид сімейного правовідношення. І. А. Лакей, І. В. Чеховська./ Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 4. С. 88–91.
41. Лепех О. Правовий режим грошей як спільного майна подружжя. *Право України*. 2013. № 10. С. 85-95.
42. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / За ред.. М.І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2016. 496 с.
43. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. та доповн. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. Київ : Юридична думка, 2008. 1184 с.

44. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 616 с.
45. Цивільне право України: Договірні та недоговірні зобов`язання: [підруч.] / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, Ю. О. Заіка та ін.; за заг. ред. С. С. Бичкової. – 3-те вид., змін. та доповн. Київ : Алерта, 2014. 496 с.
46. Чурпіта Г.В. Захист сімейних прав та інтересів у порядку непозовного цивільного судочинства: монографія. К., 2016. 434.